

แนวทางการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
The Operational Guidelines for Digital Community Centers under
Prachuap Khiri Khan Provincial Office of the Non-Formal and Informal Education

นัฐกานต์ พวงเจริญ¹ และ สมใจ สืบเสาะ²

Nattakan Phuangcharoen¹ and Somjai Suebsor²

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์^{1,2}

College of Innovation Management Rajamangala University of Technology Rattanakosin^{1,2}

Corresponding Author: kengnattakan@gmail.com.

Retrieved 04-01-2023; Revised 30-04-2023; Accepted 26-04-2024

DOI: 10.14456/jappm.2024.39

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานศูนย์ดิจิทัลชุมชน 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์ดิจิทัลชุมชน 3) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้รับบริการเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์ดิจิทัลชุมชน 4) เพื่อเสนอแนวทางการดำเนินงานศูนย์ดิจิทัลชุมชน การวิจัยนี้เป็นเชิงปริมาณ ใช้แนวคิดขั้นตอนการดำเนินงาน 5 ด้าน พื้นที่วิจัย ศูนย์ดิจิทัลชุมชนในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่างแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้รับผิดชอบ จำนวน 89 คน ผู้รับบริการ จำนวน 362 คน เครื่องมือที่ใช้ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบประเมินความเหมาะสม วิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติค่าทีและวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานศูนย์ดิจิทัลชุมชน ตามความคิดเห็นผู้รับผิดชอบและผู้รับบริการ ภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์ดิจิทัลชุมชน จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้รับบริการเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์ดิจิทัลชุมชน จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. แนวทางการดำเนินงานศูนย์ดิจิทัลชุมชน พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด แนวทางควรมีสื่อที่ทันสมัย สถานที่ที่เป็นเอกเทศ มีการจัดตั้งงบประมาณ มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ มีกิจกรรมหลากหลาย และให้ประชาชนมีส่วนร่วม

องค์ความรู้จากงานวิจัยนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและหน่วยงานการศึกษา สามารถนำไปใช้วางแผนและพัฒนาศูนย์ดิจิทัลชุมชนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: แนวทางการดำเนินงาน; ศูนย์ดิจิทัลชุมชน; สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ABSTRACT

The objectives of this research were (1) to explore the operations of digital community centers, (2) to compare the opinions about the operations of digital community centers of responsible persons, (3) to compare the opinions about the operations of digital community centers of service recipients, and (4) to propose the operational guidelines for digital community centers.

This study employed a quantitative research methodology and used the concept of the 5 aspects of operational steps. The scope of research was digital community centers under Prachuap Khiri Khan Provincial Office of the Non-Formal and Informal Education. The samples comprised 89 responsible persons, 362 service recipients, and 7 experts. The research data were collected through interview form, questionnaires, and appropriateness evaluation form, and analyzed with percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and one-way analysis of variance.

The major findings were as follows:

1. On the opinions about the operations of digital community centers of responsible persons and service recipients aspect, it was at the high level.

2. On the comparison of the opinions about the operations of digital community centers of responsible persons classified by gender, educational level, and work experience aspect, it showed that it had no significant difference at the statistical level of .05.

3. On the comparison of the opinions about the operations of digital community centers of service recipients classified by gender and educational level aspect, it showed that its overview had no difference while it had a significant difference for the age factor at the statistical level of .05.

4. On the operational guidelines for digital community centers aspect, it was at the highest level. It was found that there should be modernized media, separate place, budget preparation, knowledgeable staff, various activities, and public participation.

The knowledge from this research is beneficial for school administrators and educational agencies to plan and improve the digital community centers more efficiently.

Keywords: Operational guideline; Digital community center; Prachuap Khiri Khan Provincial Office of the Non-Formal and Informal Education

บทนำ

กระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้สังคมโลกสามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างไร้พรมแดนและเป็นไปอย่างรวดเร็ว ประเทศไทยได้รับผลกระทบดังกล่าว ประกอบกับปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมมีแนวโน้มให้เห็นว่า สังคมไทยกำลังก้าวสู่ภาวะวิกฤติ การที่จะแก้ไขจึงมุ่งไปที่การศึกษา คือ การพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมสอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน ดังที่ เบญจภาคี เจริญมหาวิทยาลัย, (2563) กล่าวว่า การให้การศึกษาเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่จะให้ประเทศไทยก้าวเข้าสู่โมเดลไทยแลนด์ 4.0 ได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ประกอบกับรัฐบาลขับเคลื่อนนโยบายของประเทศและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560–2564) “ยึดคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้เป็นบุคคลอย่างสมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ รับผิดชอบต่อสังคม และมีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดี ดังนั้นครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงมีความสำคัญในกระบวนการสร้างทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพในอนาคต (ไกรยสภัทราราวท และกำจร ตติยกวี, 2559)

ศูนย์ดิจิทัลชุมชน เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่จัดตั้งขึ้นตามนโยบายการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อให้เกิดการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชนด้านนวัตกรรม การพัฒนาคน การให้บริการต่าง ๆ ของภาครัฐ รวมถึงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การศึกษา การสร้างสารสนเทศและองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้เกิดขึ้น โดยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สนับสนุนการวางโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพสู่ทุกตำบลทั่วไทย และกระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่ยกระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิตสู่โลกดิจิทัล โดยมอบหมายสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในฐานะเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้ดำเนินงานด้านการสร้างเครือข่ายศูนย์ดิจิทัลชุมชน เพื่อสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของชุมชน

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบดูแลศูนย์ดิจิทัลชุมชนประจำตำบลในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวนทั้งสิ้น 53 แห่ง ให้ดำเนินงานด้านการสร้างเครือข่ายศูนย์ดิจิทัลชุมชนให้มีความเข้มแข็งรองรับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสังคมดิจิทัล ผ่านการให้บริการและการจัดกิจกรรม/โครงการ ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนผู้รับบริการ แต่จากการสำรวจติดตามสภาพปัญหา พบว่า สถานที่ตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชนบางแห่งไม่มีไฟฟ้า และสถานที่ไม่เป็นเอกเทศ เทคโนโลยีที่ใช้ในการให้บริการไม่เพียงพอต่อผู้รับบริการ ขาดการวางแผนในการให้ความรู้และการอบรมแก่ประชาชน และการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่าย ผู้รับบริการต้องการให้ครูผู้ดูแลศูนย์ดิจิทัลชุมชนให้การช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดพร้อมแก้ปัญหา ตลอดจนงบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ และการจัดหาผู้ดูแลศูนย์ดิจิทัลชุมชน (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, 2565)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและผู้รับบริการต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้รับบริการเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษา
4. เพื่อเสนอแนวทางการในการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้รับผิดชอบศูนย์ดิจิทัลชุมชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน แตกต่างกันไป
2. ผู้รับบริการศูนย์ดิจิทัลชุมชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน แตกต่างกันไป

การทบทวนวรรณกรรม

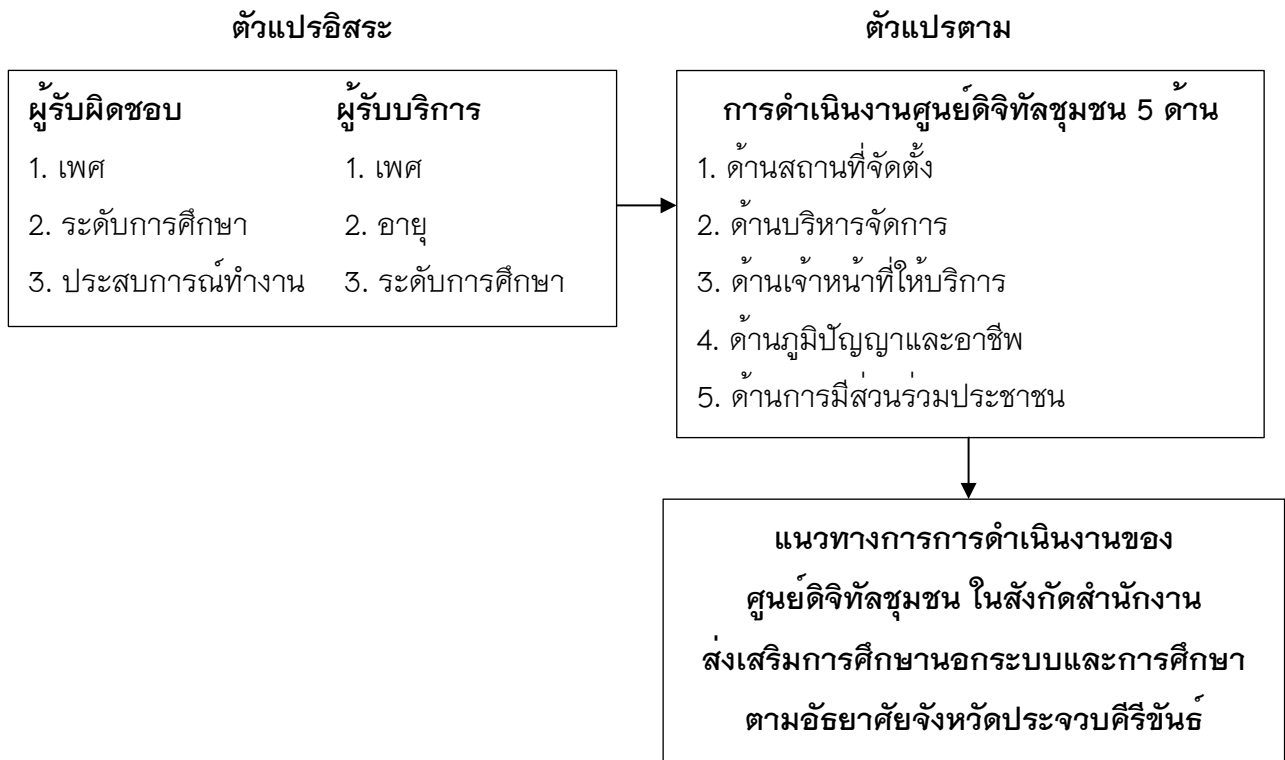
ศูนย์ดิจิทัลชุมชน เป็นสื่อกลางระหว่างประชาชนกับรัฐใช้เป็นช่องทางการรับบริการอิเล็กทรอนิกส์ เป็นศูนย์การเรียนรู้ และต่อยอดเทคโนโลยีด้านดิจิทัลให้กับเด็ก เยาวชน และประชาชน ให้สามารถค้นหาข้อมูลเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล ให้คนไทยทุกคนได้ใช้บริการอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม (สำนักงาน บริษัท ข่าวสด จำกัด ,2563)

แนวทางในการจัดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชน การจัดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชน จะต้องเริ่มต้นจากความร่วมมือร่วมใจของชุมชนเป็นสำคัญและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุมชนเพื่อขับเคลื่อนศูนย์ดิจิทัลชุมชน ซึ่งในเบื้องต้นชุมชนจะต้องจัดเตรียมและรวบรวมความพร้อมของชุมชนใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความพร้อมของสถานที่จัดตั้ง ด้านความพร้อมของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ ด้านความพร้อมเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ด้านความพร้อมของภูมิปัญญาและอาชีพในชุมชน และด้านความพร้อมของชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ,2563)

แนวทางในการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล รัฐบาลได้กำหนดนโยบายด้านการศึกษาคือ จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาเพื่อสู่การปฏิบัติ ร่วมกันตระหนัก มีบทบาทและพัฒนาร่วมกัน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยครูผู้สอนต้องจัดการศึกษา จัดการเรียนรู้ ไปในทิศทางเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุขและสนุกกับการเรียนรู้ มีทักษะการคิด การแก้ปัญหา ทักษะการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ตามแนวทางในการจัดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชนและแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้รับผิดชอบศูนย์ดิจิทัลชุมชนใน 53 ตำบล จำนวน 114 คน และผู้รับบริการศูนย์ดิจิทัลชุมชน จำนวน 6,235 คน (ข้อมูลปีงบประมาณ พ.ศ. 2565) กลุ่มตัวอย่างแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้รับผิดชอบศูนย์ดิจิทัลชุมชนใน 53 ตำบล จำนวน 89 คน และกลุ่มผู้รับบริการศูนย์ดิจิทัลชุมชน จำนวน 362 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน มีผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ จำนวน 5 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน จำนวน 7 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 ท่าน มีประเด็นการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนที่ 1 การดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะของการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แบบสอบถามการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำหรับผู้รับผิดชอบศูนย์ดิจิทัลชุมชนและผู้รับบริการศูนย์ดิจิทัลชุมชน และแบบประเมินความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามขอบข่ายการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสถานที่จัดตั้ง ด้านบริหารจัดการ ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ ด้านภูมิปัญญาและอาชีพ และด้านการมีส่วนร่วมประชาชน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม แนบหนังสือขอความร่วมมือ ส่งให้กับผู้รับผิดชอบศูนย์ดิจิทัลชุมชน และผู้รับบริการศูนย์ดิจิทัลชุมชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและส่งกลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์หรือช่องทางติดต่อออนไลน์ต่าง ๆ ภายใน 1 เดือน โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 451 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยกระบวนการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติค่าที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance: ANOVA)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชนตามความคิดเห็นของผู้รับผิดชอบศูนย์ดิจิทัลชุมชน โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน รองลงมาคือ ด้านสถานที่จัดตั้ง ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ ด้านภูมิปัญญาและอาชีพ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านบริหารจัดการ ส่วนผู้รับบริการศูนย์ดิจิทัลชุมชน โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ รองลงมาคือ ด้านบริหารจัดการ ด้านภูมิปัญญาและอาชีพ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านสถานที่จัดตั้ง

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน

ด้านการดำเนินงาน ศูนย์ดิจิทัลชุมชน	ผู้รับผิดชอบศูนย์ดิจิทัลชุมชน				ผู้รับบริการศูนย์ดิจิทัลชุมชน			
	ระดับ ความคิดเห็น		ระดับการ ดำเนินงาน	ลำดับ	ระดับ ความคิดเห็น		ระดับการ ดำเนินงาน	ลำดับ
	\bar{x}	S.D.			\bar{x}	S.D.		
1. ด้านสถานที่จัดตั้ง	4.26	0.71	มาก	2	3.99	0.80	มาก	5
2. ด้านบริหารจัดการ	4.15	0.76	มาก	5	4.10	0.76	มาก	2
3. ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ	4.24	0.77	มาก	3	4.16	0.77	มาก	1
4. ด้านภูมิปัญญาและอาชีพ	4.22	0.72	มาก	4	4.10	0.79	มาก	2
5. ด้านการมีส่วนร่วมประชาชน	4.29	0.73	มาก	1	4.11	0.82	มาก	4
สรุปภาพรวม	4.24	0.67	มาก		4.10	0.74	มาก	

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้รับผิดชอบศูนย์ดิจิทัลชุมชน จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นด้านด้านการมีส่วนร่วมประชาชนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้รับผิดชอบศูนย์ดิจิทัลชุมชน จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ความคิดเห็นของ ผู้รับผิดชอบ ศูนย์ดิจิทัลชุมชน	เพศ		ระดับการศึกษา		ประสบการณ์ ทำงาน	
	t-test	Sig.	t-test	Sig.	F-test	Sig.
1. ด้านสถานที่จัดตั้ง	1.09	0.27	-0.33	0.67	2.69	0.07
2. ด้านบริหารจัดการ	0.70	0.48	0.58	0.93	1.23	0.30
3. ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ	0.39	0.70	0.64	0.13	1.07	0.35
4. ด้านภูมิปัญญาและอาชีพ	0.82	0.42	1.13	0.31	2.02	0.14
5. ด้านการมีส่วนร่วม ประชาชน	0.85	0.40	1.48	0.03*	0.64	0.53
สรุปภาพรวม	0.85	0.40	0.90	0.30	1.68	0.19

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้รับบริการศูนย์ดิจิทัลชุมชน จำแนกตาม เพศและระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ ด้านภูมิปัญญาและอาชีพ ด้านการมีส่วนร่วมประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้รับบริการศูนย์ดิจิทัลชุมชน จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษา

ความคิดเห็นของ ผู้รับผิดชอบ ศูนย์ดิจิทัลชุมชน	เพศ		อายุ		ระดับการศึกษา	
	t-test	Sig.	F-test	Sig.	F-test	Sig.
1. ด้านสถานที่จัดตั้ง	-0.16	0.87	2.76	0.07	0.20	0.82
2. ด้านบริหารจัดการ	-1.24	0.22	1.92	0.15	0.02	0.98
3. ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ	-1.46	0.15	3.91	0.02*	0.14	0.87
4. ด้านภูมิปัญญาและอาชีพ	-0.84	0.40	3.16	0.04*	0.35	0.70
5. ด้านการมีส่วนร่วม ประชาชน	-1.03	0.31	6.64	0.00*	0.31	0.73
สรุปภาพรวม	-0.97	0.33	4.08	0.02*	0.15	0.86

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน โดยภาพรวมและรายด้าน มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนและด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ รองลงมาคือ ด้านบริหารจัดการ ด้านสถานที่จัดตั้ง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านภูมิปัญญาและอาชีพ

ตารางที่ 4 แสดงผลประเมินความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน

แนวทางการดำเนินงาน ศูนย์ดิจิทัลชุมชน	ระดับความคิดเห็น		ระดับความเหมาะสม
	\bar{x}	S.D.	
1. ด้านสถานที่จัดตั้ง	4.93	0.13	มากที่สุด
2. ด้านบริหารจัดการ	4.98	0.06	มากที่สุด
3. ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ด้านภูมิปัญญาและอาชีพ	4.83	0.25	มากที่สุด
5. ด้านการมีส่วนร่วมประชาชน	5.00	0.00	มากที่สุด
สรุปภาพรวม	4.95	0.08	มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า การดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามความคิดเห็นของผู้รับผิดชอบและผู้รับบริการศูนย์ดิจิทัลชุมชน ภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้รับผิดชอบและผู้รับบริการศูนย์ดิจิทัลชุมชน มีความพร้อมทั้งด้านสถานที่จัดตั้ง ด้านบริหารจัดการ ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ ด้านภูมิปัญญาและอาชีพ และด้านการมีส่วนร่วมประชาชน ดังนั้นศูนย์ดิจิทัลชุมชน จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2563) ที่ว่า การจัดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชนต้องเริ่มต้นจากความร่วมมือร่วมใจของชุมชนเป็นสำคัญ และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุมชนเพื่อขับเคลื่อนศูนย์ดิจิทัลชุมชน ซึ่งในเบื้องต้นชุมชนจะต้องจัดเตรียมและรวบรวมความพร้อมของชุมชนใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความพร้อมของสถานที่จัดตั้ง ด้านความพร้อมของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ ด้านความพร้อมเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ด้านความพร้อมของภูมิปัญญาและอาชีพในชุมชน และด้านความพร้อมของชุมชน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดิษฐาพันธ์ บุตรกุล (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริม

ความพร้อมการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผลวิจัยพบว่า ผู้รับผิดชอบและผู้รับบริการศูนย์ดิจิทัลชุมชน มีความพร้อมในการดำเนินการอยู่ในระดับมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้รับผิดชอบศูนย์ดิจิทัลชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน พบว่า ภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้งนี้เพราะว่า ผู้รับผิดชอบศูนย์ดิจิทัลชุมชนให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชนในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ศูนย์ดิจิทัลชุมชน มีความพร้อมในการให้บริการ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะ เพราะต้องผ่านการอบรมตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้ ตลอดจนมีการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาศูนย์ดิจิทัลชุมชน เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เห็นทางในการนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดิษฐภาพันธ์ บุตรกุล (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมความพร้อมการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับผิดชอบศูนย์ดิจิทัลชุมชนต้องมีความพร้อมในการให้บริการ โดยผู้รับผิดชอบศูนย์ดิจิทัลชุมชนทั้งเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้รับบริการศูนย์ดิจิทัลชุมชน จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษา ภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านสถานที่จัดตั้ง ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ ด้านภูมิปัญญาและอาชีพ และด้านการมีส่วนร่วมประชาชน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้มีอายุน้อยกว่า 30 ปี ย่อมมีความรู้ประสบการณ์น้อยกว่า ผู้มีอายุ 31–50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป และอยู่ในช่วงวัยที่กำลังมีความต้องการสิ่งต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยประโยชน์ให้แก่ตนเอง และเมื่อเข้าไปใช้บริการของศูนย์ดิจิทัลชุมชน จึงไม่เกิดความพึงพอใจเท่าที่ควร ทำให้กลุ่มผู้มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างไปจากกลุ่มอายุอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของมณฑิรา กิตติวารากรณ์ (2554) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน บ้านโคกกระท้อน อำเภอภินทรบุรี จังหวัดปราจีนบุรี ผลการวิจัยพบว่า เพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 พบว่า แนวทางการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ภาพรวมและรายด้านมีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินความเหมาะสมได้คัดเลือกจากผู้มีประสบการณ์ เป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ ที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษา ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จึงมีความเชี่ยวชาญและต้องการให้ศูนย์ดิจิทัลชุมชนพัฒนาให้ได้มาตรฐาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและผู้รับบริการ ซึ่งสอดคล้องกับ คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2563) ระบุว่า การขับเคลื่อนศูนย์ศูนย์ดิจิทัลชุมชน หน่วยงานต้อง

จัดเตรียมความพร้อมและรวบรวมความพร้อมของชุมชนในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ผู้รับบริการได้ใช้ในการเรียนรู้ เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคต และนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

องค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการศึกษาวิจัย คือ แนวทางการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน เพื่อการดำเนินงานศูนย์ดิจิทัลชุมชนให้มีผลการดำเนินงานที่ประสิทธิภาพต่อผู้รับบริการ ดังนี้

ภาพที่ 2 แนวทางการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน

จากภาพที่ 2 สามารถอธิบายแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน โดยสังเขปดังนี้

1. ด้านสถานที่จัดตั้ง สถานที่จัดตั้งควรอยู่ในเขตชุมชน การเดินทางไปมาสะดวก มีอาคารเป็นเอกเทศ มั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยพร้อมให้บริการ มีสิ่งอำนวยความสะดวก จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในที่เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นแหล่งชุมชนเมือง แวดล้อมด้วยสถานศึกษา หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนที่มีความสามารถหลากหลายด้านภาษา เชื้อชาติ และวัฒนธรรม

2. ด้านบริหารจัดการ ผู้บริหารให้ความสำคัญและมีแนวทางการบริหารจัดการ ศูนย์เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้และข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบัน มีการจัดตั้งงบประมาณเพื่อใช้ในการบริหาร การซ่อมแซมบำรุงวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี มีการรักษาความปลอดภัยของเทคโนโลยี มีการ

ดำเนินงานตามแผนนโยบายที่จัดการเรียนรู้ชุมชน มีการวางแผนให้บริการและกิจกรรมมีการจัดตั้ง คณะกรรมการจากตัวแทนภาคส่วนต่าง ๆ และทำหน้าที่กำกับ นิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน และมี โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาได้ตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

3. ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความสามารถ มีแผนการจัดการเรียนรู้ มีความรู้ความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้ใช้บริการ สามารถ ให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขปัญหาให้กับผู้ใช้บริการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีแก่ผู้ใช้บริการ ยินดี มีจิตอาสา เสียสละเวลาให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ใช้บริการ

4. ด้านภูมิปัญญาและอาชีพ ศูนย์เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญา ชนบทธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และการประกอบอาชีพของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น เป็นแหล่งรวบรวมสินค้า บริการ จำหน่าย โดยใช้อิเล็กทรอนิกส์ตลาดออนไลน์ มีการสร้างเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูล ข่าวสาร สินค้าบริการร่วมกัน จัดเก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาและอาชีพอย่างเป็นระบบ สามารถ สืบค้นได้ ส่งเสริมการประกอบอาชีพที่ทันโลกปัจจุบัน การใช้สื่อดิจิทัลอย่างเข้าใจทุกเพศทุกวัย สามารถสังเคราะห์องค์ความรู้ปรับใช้ในอาชีพให้ดียิ่งขึ้น และมีการนำเสนอเผยแพร่เรื่องราวในท้องถิ่น ผ่านระบบออนไลน์

5. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนให้คนภายในชุมชนและภาคีเครือข่ายเข้า มามีส่วนร่วมดำเนินงานทั้งการตัดสินใจ การวางแผน การดำเนินงาน การติดตามประเมินผลของศูนย์ ร่วมเป็นจิตอาสาในการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ มีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน องค์กร หน่วยงาน มี ตัวแทนภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการศูนย์ มีการระดมทรัพยากรที่ นอกเหนือจากที่ได้รับจากหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการศูนย์อย่างเพียงพอ

สรุป

แนวทางการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน เพื่อปรับปรุงพัฒนาศูนย์ดิจิทัลชุมชนให้มี ประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ใช้บริการ ผู้รับผิดชอบ ผู้บริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องร่วมมือกันพัฒนาศูนย์ในเกิดการเปลี่ยนแปลง ได้มาตรฐานนำไปสู่การสร้างโอกาสและลดความ เสื่อมล้ำทางการศึกษา และผู้รับบริการมีความพึงพอใจ ดังนั้น ศูนย์ดิจิทัลชุมชน ต้องพัฒนาการ ดำเนินงาน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสถานที่จัดตั้ง ด้านบริหารจัดการ ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ ด้าน ภูมิปัญญาและอาชีพ และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ด้านสถานที่จัดตั้ง ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัยพร้อมให้บริการ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Wi-Fi) ฯลฯ และมีสถานที่จัดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชนเป็นเอกเทศ ไม่ห่างไกลชุมชน และเดินทางไปได้สะดวก ควรจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัยพร้อมให้บริการอยู่เสมออย่างต่อเนื่อง และเลือกพื้นที่ในการจัดตั้งศูนย์ให้เป็นเอกเทศ ไม่ห่างไกลชุมชน สามารถเดินทางไปได้สะดวก

1.2 ด้านบริหารจัดการ ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการจัดตั้งงบประมาณ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการศูนย์และค่าสาธารณูปโภคอย่างเพียงพอ ผู้บริหารศูนย์ดิจิทัลชุมชน ให้ความสำคัญและให้ความสนใจในการปรับปรุงพัฒนาศูนย์อย่างต่อเนื่อง ควรจัดสรรงบประมาณและระดมทรัพยากร เพื่อใช้ในการบริหารจัดการศูนย์และค่าสาธารณูปโภคอย่างเพียงพอ

1.3 ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะและประสบการณ์ด้านคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และสามารถให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้รับบริการและประชาชน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร และจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อพัฒนาผู้รับบริการอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดอบรมพัฒนาบุคลากรและเจ้าหน้าที่ต้องพัฒนาตนเองที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะและประสบการณ์ด้านคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ เพื่อสามารถให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้รับบริการและประชาชน และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง

1.4 ด้านภูมิปัญญาและอาชีพ ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีแผนพัฒนาภูมิปัญญาและอาชีพในท้องถิ่นที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น จัดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชนมีความหลากหลายทางภูมิปัญญาและอาชีพในท้องถิ่น ควรมีการประชุมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำแผนพัฒนาภูมิปัญญาและอาชีพในท้องถิ่นที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม และจัดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชนที่มีความหลากหลายทางภูมิปัญญาและอาชีพในท้องถิ่น

1.5 ด้านการมีส่วนร่วมประชาชน ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศูนย์ดิจิทัลชุมชน โดยร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมกำกับติดตามและประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศูนย์ดิจิทัลชุมชน ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน กำกับติดตามและประเมินผล และตรวจสอบการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน ใช้ในดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชน เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการติดตามประเมินผล จากประโยชน์ที่ได้จากศูนย์ดิจิทัลชุมชน ในการนำความรู้ที่ได้รับ ไปสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ในแต่ละศูนย์ ๆ เพื่อจะได้นำข้อมูลมาพัฒนาต่อยอด ขับเคลื่อนให้มีศูนย์ดิจิทัลชุมชนที่มีประสิทธิภาพในทุก ๆ พื้นที่อย่างเหมาะสมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ไกรยศ ภัทราวาท และกำจร ตติยกวี. (2559,14 ตุลาคม). ขับเคลื่อนการศึกษาไทยสู่ ไทยแลนด์ 4.0.

ไทยโพสต์. <https://www.thaihealth.or.th/Content/33499>

ดิษฎาพันธ์ บุตรกุล. (2562). การส่งเสริมความพร้อมการดำเนินงานของศูนย์ดิจิทัลชุมชนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร].

เบญจศักดิ์ เจริญมหาวิทยาลัย. (2563). พรหมแดนความรู้ในโลกยุคดิจิทัล. วารสารบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 3(2), 1–13.

มณฑิรา กิตติวารารณ. (2554). การศึกษาสภาพการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชนบ้านโคกกระท้อน อำเภอภินทรบุรี จังหวัดปราจีนบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). กรอบแนวคิดพัฒนาการเศรษฐกิจ/การศึกษาไทย. ใน เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อปฏิรูประบบการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษา.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (2565).

แผนปฏิบัติการปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2563). “ศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน”.

<https://dcc.onde.go.th/about-us>

สำนักงาน บริษัท ชาวสด จำกัด. (2563, 29 สิงหาคม). ศูนย์ดิจิทัลชุมชน. ชาวสด.

https://www.khaosod.co.th/pr-news/news_4878822